N:o 1 A
1938

Uusi HUOMEN

»ÄLKÄÄ ANTAKO TULEN SAMMUA

UUSI HUOMEN

on vakavahenkinen suomalaiskansallinen naisten lehti, joka

tekee työtä kansallisen heräämisen ja kansakokonaisuuden puolesta,

ajaa suomalaisuus-, heimo- ja maanpuolustusasiaa,

seuraa valtiollisia tapahtumia sekä kotimaassa että ulkomailla isänmaallis-kansallisen maailmankatsomuksen mukaisesti,

käsittelee yhteiskunnallisia kysymyksiä, etenkin naisen asemaan tai työalaan liittyviä, samoin työväenkysymystä,

taistelee kansamme siveellisen kunnon ja terveen elämän puolesta,

selostaa kansan- ja kotitalouteen sekä maatalouden alalle kuuluvia kysymyksiä,

seuraa suomalaista sivistyselämää, etenkin kirjallisuutta ja taidetta ja huomioi myöskin yleismaailmallisia kulttuuri-ilmiöitä,

tulee sisältämään kaikkea naisten harrastuspiiriin kuuluvaa virkistävää tai kehittävää lukemista.

Uusi Huomen on jokaisen isänmaallisen suomalaisen naisen oma lehti!

Lehti ilmestyy kaksi kertaa kuukaudessa 16-sivuisena numerona.

Tilaushinta on vuodelta 1938 Smk. 30:— kotimaassa, ulkomaille 1½ doll.

Tilattavissa kaikista postitoimistoista, kirjakaupoista ja asiamiehiltämme yli maan sekä lehden toimistosta os. HELSINKI, Museok. 42 A, puh. 43 459, toimistoaika klo 10—14.

Tilatkaa ja tutustukaa lehteen!

Uusi
HUOMEN

ISÄNMAALLIS-KANSALLINEN NAISTEN LEHTI

Vastaava toimittaja: ELSA VUORJOKI Toimitus: Helsinki Töölönk. 27. B. Puh. 45 336

Toimituskunta: HILJA RIIPINEN, päätoimittaja ELNA HETEMÄKI, VIOLA KUISTIO ANNA POHJANHEIMO, EEVI SOLANNE Julkaisija: KUSTANNUS-OY. RASTI

Taloudenhoitaja: TYYNI LEISIO Toimisto: Helsinki Museok. 42. A Puh. 43459 Klo 10—14

N:o 1 15. 4. 1938

Pääsiäishuomenen sanoma

”Menkää kiireesti ja sanokaa hänen opetuslapsilleen, että hän on noussut kuolleista.” Matt. 28: 1—8.

”Minä elän; ja minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti.”

Ellei tämä pääsiäishuomenen julistus olisi totta, ei kannattaisi elää.

”Jos Kristus ei ole noussut kuolleista, turha on silloin meidän saarnamme, turha myös teidän uskonne.”

Pääsiäinen julistaa elämän voittoa vihollisestaan kuolemasta. Voittaja on Kristus. Hän on Elämän Herra. Kristuksen ulkopuolella on vain tappio, tuho, kuolema ja yö.

Raamattu, kristikunnan historia, kansojen ja yksityisten ihmisten historia todistaa tämän.

Kristus ilmestyy meille elävänä pääsiäishuomenen sanomassa: ”Hän on noussut kuolleista”. Niitä on, jotka pyrkivät välttelemään tämän julistuksen edessä — itsellensä kadotukseksi. Toiset sydämet vastaavat avoimesti ja ehdottomasti tähän sanomaan. Heissä on syttynyt usko.

He tekevät tästä myös johtopäätökset elämäänsä nähden. Yksi johtopäätös on tämä: ”minun on vietävä tätä sanaa niille, jotka ovat menettäneet toivon.”

Joskin Kristus on asettanut seurakuntaansa saarnaviran, ei hän sillä ole ottanut pois papinvirkaa yleisen hengellisen pappeuden perusteella yksityisiltä kristityiltä. Elämän julistus Kristuksessa on päinvastoin aina kulkenut vakuuttavampana ja voittavampana yksityisen todistuksen kuin palkatun työn kautta.

Todistatko sinä?

Ei tässä ole kysymys sinun hengellisestä viisaudestasi tai taidostasi, kaikkein vähimmän painokkuudesta, jonka huomattava asema yhteiskunnassa sanallesi antaa.

Hän, joka syntyi tallissa vaatimattoman, uskovan Marian poikana, näki hyväksi antaa maailman huomiota vailla oleville uskovaisille vaimoille tehtäväksi olla pelastushistorian suurimman tapauksen ensimmäisinä sanansaattajina: ”Menkää kiireesti ja sanokaa — —!”

Näin siksi, ”ettei hänen edessään yksikään liha kerskuisi”, ettei asian suuruus hukkuisi työntekijäin kunniaan.

”Minä uskon, sentähden minä puhun.”

Ne, joiden sieluihin on vastannut sanoma Ristiinnaulitusta ja Ylösnousseesta, ne, jotka ovat uskossa elämäksensä saaneet myös joskus nähdä Hänen elävän, ne eivät voi vaieta.

Usein heitäkin vaivaa hitaus.

”Menkää kiireesti.”

PEKKA TAPANINEN.

TÄMÄN HETKEN VAATIMUS

Kuluva hetki on suurten, järkyttävien vaiheitten aikaa. Kansallisesti heräävissä maissa kuljetaan määrätietoisesti, tulevaisuususkon innoittamina nousua kohti. Niissä maissa taas, joitten elämä on internationaalien, marxilaisten johtoelinten vaikutuksen alla tahi niihin jotenkin sidottu, nähdään vaikeuksien ja tuhoilmiöiden seuraavan toisiaan, tahi on niissä jo jouduttu veriseen sisällissotaan.

Meillä — suurin piirtein — nukutaan.

Ne, jotka silmät auki tarkkaavat maailman tapahtumia ja kehitystä meillä, tuntevat siitä huolta, tuskaa. Sillä meillä hoidetaan suuntausta yhä enemmän vasemmalle. Taitavasti, ettei sivullinen huomaisi. — Miten saada se sanotuksi? Miten herättää kansa?

Vallankin naiset, jotka kaikilla aloilla ovat jopa suurenmoisen toimeliaita ja aikaansaapia, lepuuttavat poliittisten kysymysten kohdalla itseään tunnuksilla: "sovinnollisuutta", "ymmärtämystä", "yhteiskuntarauhaa", "eheytymistä" j.n.e. Itsessään kauniilla tunnuksilla, mutta jotka tällaisina hetkinä ovat suorastansa tuhoisia.

Mihin kansamme olisi joutunut, jos täällä kohtalokkaina aikoina olisi ruvettu tinkimään ja sovittelemaan vihollisen kanssa? Mihin esim. sortovuosina? Ja mihin vapaussodan alkuhetkellä? Jos miehet olisivat menneet vaikkapa vain "puolitiehen vihollista vastaan" sovitellen, kuten nyt neuvotaan? Tahi jos naiset olisivat vaatineet: "Yhteiskuntarauhan ja sovinnollisuuden nimessä, pysykää kotona!" — Suomen valtakuntaa ei olisi olemassakaan.

Yhtä pahasta ovat samat neuvot nyt. Kaksikymmentä vuotta sitten voitettu marxilaisuus on jo siitämisin monenkarvaisena nostanut päänsä. Se on yritetty lyödä erään kerran kansannousulla, mutta se on sitkeä olio ja osaa vaihtaa muotoa. Vallankumousoppina julkisesti se ei päässyt eteenpäin. Mutta samoinkuin Moskovan kominternissa annettiin neuvo panna vallankumousohjelma taskuun ja muodostaa yhteisrintama ensin kommunistien ja sosialistien kesken ja siitä hivuttautua kansanrintamaksi keskustaporvarien kanssa, samoin meilläkin punainen ohjelmakirja on nyt marxilaisilla "takataskussa", yhteis- ja kansanrintama on pantu toimeen ja puhutaan kansanvallasta ja demokratian puolustamisesta. Ja siinä on tapahtunut sellainen ovela silmänkääntötemppu, että koko se vastustus, mikä joskus on ollut aika kiinteäkin marxilaisuutta vastaan, se on miltei huomaamatta käännetty niitä vastaan, jotka varoittavat punaisesta vaarasta. Niinkuin kaikki varoittaminen olisi vain turhaa kiihkoutumista, levottomuuden herättämistä, repimistä, jopa suorastaan pään puskemista seinään.

Ja niin onkin tilanne nyt tänä 20-vuotismuistojen aikana jo sellainen, että punaisen suunnan edustajat ovat johtavilla valtapaikoilla, heitä jopa kumarretaan ja hyvitellään monin tavoin porvarien puolelta ja ne, jotka peräänantamatta vaativat vapaussodan perinteitten toteuttamista eivätkä hyväksy kansanrintamamenoa, ne ovat syyttelyn, parjauksen ja vainon alla.

Kansan omatunto nukkuu.

Sen täytyy kuitenkin herätä. Se täytyy herättää ennen kuin on vajottu pääsemättömiin punaisten internationaalien verkkoihin. Tämä *herätystyö* on *nykyhetken tärkein tehtävä.* Myöskin meille naisille.

Hilja Riipinen

Raamatun naiset ja ISÄNMAA

Eeva

Ei ole yhdelläkään ihmisellä koskaan ollut ihanampaa maata kuin oli esi-äidillämme *Eevalla*. Raamattu ei tosin aivan monin sanoin kuvaile Eedenin paratiisia, tuota ensimmäisten ihmisten ensimmäistä olinpaikkaa, mutta tulemmme kuitenkin vakuutetuiksi siitä, että tämä maa kaikkinaisine puineen, ihanine hedelmineen ja vilppaine virtoineen oli täydellisen onnen ja kauneuden tyyssija. Ja täydellisiähän olivat ne kaksi ihmistäkin, mies ja nainen, jotka Jumala oli asettanut paratiisiin "viljelemään ja varjelemaan sitä", kuten Raamatun sana kuuluu. Jumalahan oli luonut heidät oman kuvansa kaltaisiksi, mitäpä heistä ja heiltä silloin olisikaan voinut puuttua!

Mutta onnen olotilaa kesti vain lyhyen aikaa. *Synti* astui Aadamin ja Eevan elämään tuoden mukanaan tuhoisat seurauksensa. He olivat ehdoin tahdoin rikkoneet Jumalan nimenomaista kieltoa vastaan, eivätkä siis enää olleet soveliaita paratiisin ihanuuksien vartijoiksi. Pian valkeni päivä, jolloin Eeva rikostovereinensa karkoitettiin siitä kauniista maasta, jonka hyvyyksille hän ei ollut osannut antaa arvoa. Paratiisin portista ulos astuessaan heidän korvissaan kaikuivat Jumalan tuomion sanat: "Kirottu olkoon maa sinun tähtesi, orjantappuroita ja ohdakkeita on se kasvava sinulle." Ehkäpä tämä ohdakkeita kasvava maakin kerran tuli Eevalle rakkaaksi, mutta ensimmäisen kotimaansa ihanuutta hän ei varmaan koskaan voinut unohtaa.

Monen Eevan, niinkuin Adaminkin, on sittemmin käynyt samoin; he eivät ole osanneet antaa täyttä arvoa sille kalliille Jumalan lahjalle, jota kutsutaan isänmaaksi, he eivät ole tahtoneet täyttää velvollisuuttaan viljellä ja varjella sitä, he ovat synnin saastalla tärvelleet ihanan perintö-osuutensa. Ja seurauksena on ollut — menetys.

MITÄ TOIVON tältä lehdeltä

"Vasta kun isänmaan kärsimys on omassa povessa, vasta silloin täysin ymmärtää, mitenkä välttämätöntä on, että kansan kaikkien jäsenten on oltava yhtä." Nämä mäntsäläläisen naisen sanat ilmentävät sitä, mitä tällä hetkellä valvovat naisemme tuntevat. Mutta rinnalle kohoaa toisenlaatuisia ajatuksia, raskaita, uhkaavia pilviä: "Isänmaako muka työläisnaisella? Jo lapsesta asti olen oppinut, että en sitä omista." — Ja tuskallisia kysymyksiä: "Mistä löytäisin väkevän sanan, joka avaisi minulle tien isänmaan luokse?"

Ajatellessa kaikkia näitä — heitä, jotka tietävät, ja heitä, jotka eivät tiedä — ja ajan eksytyshengen päivästä päivään jatkaessa kuumeista työskentelyään Suomessa, toivoo hartaasti, että "Uusi Huomen" väsymättä puhuisi isänmaan omistamisesta, rakastamisesta ja palvelemisesta. Tämän lehden pitää olla yhtäaikaisesti sekä sauva että miekka. Tämän pitää paljon tukea ja ohjata. Ja ennenkaikkea miekkana karsia pois kaikki väärät käsitykset ja pimeyden muurit, jotka estävät Suomen naisia näkemästä suurta oikeuttaan e l ä ä ja k u o l l a i s ä n m a a l l e, pyhää kutsumustehtäväänsä juurruttaa koko kansaan sama mieli. Kyllä palava henki sitten parhaimmat ja tehoisimmat ilmaisukeinonsa lehden palstoilla löytää.

Virkanainen.

Vielä tänään kuuluu Jumalan käskynä: "Viljele ja varjele maatasi"! Suomen nainen, näitä kahta siis sinulta vaaditaan. Viljele ja varjele! Kuuntele Jumalan ääntä sydämessäsi ja noudata sen vaatimusta, ettet kerran esi-äitisi Eevan tavoin joutuisi lähtemään pois maastasi, onnesi asuinsijoilta!

E l s a K o s k i m i e s.

Armi Hallsten-Kallia:

Kansan elävä tahto painaa rajan umpeen

Muuan ystäväni oli pysähtynyt tarkastelemaan Suomalaisen kirjakaupan alennusmyynti-ikkunaa ja todennut Euroopan seinäkartan, jonka entinen hinta oli 216 mk, nyt maksavan 60 markkaa. ”Liian kallis”, oli hänen leppoisa loppupäätelmänsä.

Tuskinpa hänen tarkoituksensa oli vain huomauttaa siitä, että yksi rajaviiva oli liikaa, ja eroittavat värit Saksan ja Itävallan kohdalla vanhentuneet. Muutakin voi vielä tapahtua, mikä panee kartan värejä ja nimikkeitä vaihtumaan, ja tämä epävarmuuden tunne se pakostakin panee entistä vähemmällä kunnioituksella katselemaan rajoja, joista monet lähes kaksi vuosikymmentä sitten vedettyinä yhä ovat kuin avoimia haavoja. Tarkkaamme nyt Itävallan rajaviivaa, ja ensi kerralla toista, yhäti kipeää pitkää haavaa Keski-Euroopan sydämessä.

Meitä IKL-läisiä on jälleen sormella osoitettu muka Saksan palvonnasta, kun olemme todenneet, että yksi kirvelevä haava on mennyt umpeen, ja yhden kansan, Saksalais-Itävallan, niinkuin se itseään alkoi v. 1919 nimittää, pitkä kaipaus toteutunut. Me muistutamme mieliin, että voittajavallat eivät uskaltaneet maailmansodan jälkeen lupaamaansa kansanäänestystä Saksalais-Itävallassa loppuun saakka pitää, kun ensimmäiset tulokset näyttivät niin valtavan enemmistön toivovan liittymistä Saksaan. On itketty maailman kansanrintamilla pitkiä kyyneliä ”vuosisataisen historiallisen suurvallan kunniattomasta kuolemasta”. Ei tarvitse osata montakaan riviä historiaa, ennenkuin pystyy tähän vastaamaan, että se vanha kunniakas maailmanvalta ei koskaan ollut kansallinen Itävalta, vaan ”pyhä roomalainen keisarikunta”, joka piiriinsä sulki valtaosan nykyistäkin Saksaa, paljosta muusta puhumatta. Ja myöhemmin Itävalta-Unkarin kaksoismonarkiana se oli vuosikymmenien ajan tunnettu kuolemaan tuomittuna, eräänlaisena epämuodostumana, jota pitivät koossa hallitsijasuvun perinteet, virkavalta ja sortokin.

Mutta ”Parisin esikaupunkirauhoja” v. 1919 tehtäessä oli voittajien pääpyrkimyksenä pitää voitetut heikkouden tilassa, estää uuden Saksan nousu, huolimatta ”kansojen itsemääräämisoikeudesta”, ja siksi pönkitettiin ensin rauhansopimuksessa ja sitten lainoin, lupauksin ja pikku aputoimenpitein ”itsenäistä” Itävaltaa. — Kunnes aika oli täytetty ja Rooman—Wienin—Budapestin pöytäkirjain turvin Itävalta alkoi vapautua täydestä länsivaltain riippuvaisuudesta, kunnes Rooman—Berlinin akseli oli luonut selvyyttä tähänkin Saksan ja Italian välisissä aikoinaan kipeään kysymykseen, ja vihdoin kunnes harkintansa menettänyt liittokansleri Schuschnigg ryhtyi epäilyttävällä pohjalla kieroon kansanäänestysyritykseen.

”Itävalta on palannut kotiin” — siinä kansan suuren enemmistön riemullinen toteamus. Koti on kansallisvaltio, se elämänmuoto, mikä itsenäisyyden turvaamiselle, luovalle kulttuurityölle, arvokkaalle elämälle kansojen sisarpiirissä on aidoin ja ominaisin. Kun nämä rivit painettuina ilmestyvät, on varmaan Itävallan ja Saksan kansanäänestys tapahtunut tosiasia. Sen suunnasta ei ole muuta kuin yksi mieli olemassa niiden joukossa, jotka tietävät, että pyrkimys yhdistää kohtalonsa suuremman veljeskansan kohtaloon on elähyttänyt pienempää koko ”pien-Itävallan” olemassaolon aikana, olipa Saksan hallitusjärjestelmä mikä tahansa, eikä suinkaan vähimmin sen ollessa kansallissosialistinen. Me näemme tässä toteutuneena sen ajatuksen kansojen oikeudesta määrätä omista kohtaloistaan, jonka puolesta monet väittivät koko maailmansodankin tulleen käydyksi ja jonka varassa me itsekin olemme oikeustaisteluamme taistelleet.

Että toisena osapuolena tässä on Saksa, ei muuta asiaa. Mutta synkeää käsitteiden hämäämistä on vihjailu siihen, ettei meillä itsellämme olisi mitään sitä vastaan, että sama Saksa voittajana marssisi tännekin. Ei, me olemme suomalaisia, ja suomalaisen kansallisvaltion ajatus on meille pyhin asia. Mutta me osaamme iloita niiden kanssa, joiden toive toteutuu, jotka yhtyneinä työskennellen nyt saavat parhaansa tehdä luodakseen paremmat elinmahdollisuudet kansansa pienimmillekin.

Pohjolan ja etelän väririkkautta

Helsinkiläinen oppikoulu on hiihtoloman ajaksi luovuttanut aulansa taidenäyttelylle. Saamme itse taiteilijan, rouva Viivi von Schrowe-Kallion esittelemään maalauksiaan.

Silmiin sattuu ensiksi italialaisia aiheita, satoa matkalta Firenzeen, Roomaan ja Napoliin.

— Pitääkö sanonta "Nähdä Napoli ja kuolla" todella paikkansa? Sittenhän vasta oikein innostuukin elämään, kun on Napolin nähnyt. Taiteilijalle se oli erikoisesti antoisa.

Rouva v. Schrowe-Kalliolle oli suotu tuo hyvin vaikeasti saatava lupa maalata Pompeijissa. Ehkäpä suomalaisuus oli hieman painanut vaa'assa luvan saantiin. Ainakin museon johtaja siellä oli kovasti innostunut Suomesta ja luvannut tulla käymään.

Sivuutamme mielenkiintoisen muotokuvan, jakutti-pakolaisen, ja katse kiintyy Tatran vuoristomaisemiin.

— Olette maalannut Puolassakin?

— Äitini on puolalainen ja tätä "äidinkieltä" opiskelin yliopistossa. Opettajani, tohtori Marja Krahelska-Tolwinska pyysi minut vieraakseen Puolaan ja vietin siellä kaksi ihanaa viikkoa — myöskin maalaten. Yhdeksän taulua täällä edustaa Puolaa.

Enemmistö sentään edusti kotimaata.

— Kuinka tämä on käsitettävä: lunta maassa ja puut kuitenkin täydessä lehdessä? Tämä on kai nyt sitä ns. taiteellista vapautta?

— Ei lainkaan, vaan aivan luonnon mukaan maalattu, Kolilta. Satuin sinne eräänä syksynä niin otollisena hetkenä, että todellakin ensi lumi oli satanut parhaassa syksyn loistossa upeilevien puiden ylle. Sain asuttavakseni saman huoneen, missä professori Eero Järnefelt oli maalannut kuuluisan Koli-taulunsa ja josta oli erinomainen näköala. Vahinko vain, että minulla oli liian vähän aikaa sillä kertaa.

Olimme kuulleet, että taiteilija oli löytänyt erikoisalansa juuri Lapin maalaajana ja silmäys eteenpäin riitti todistamaan tämän. Hän olikin kiertänyt koko Lapin: niin Muonio ja Enontekiö kuin Petsamo ja Salla esittäytyivät nyt katselijalle. Jo häämatka oli ollut erikoislaatuinen, noin 1,000-kilometrinen taival yli Lapin enimmäkseen jalan, osaksi venheellä, ei kuitenkaan vain huvimatkana, vaan maamagneettisia tutkimuksia varten nuoren rouvan ollessa miehensä "laskuapulaisena". Monena kesänä hän sittemmin oli ollut Lapissa, kerrankin melkein koko kesän Petsamossa. Eräänä kesänä oli satanut niin koko ajan, että vain teltan ovesta oli voinut maalata. Tänä keväänä oli suunnitelmissa matka talviseen Lappiin.

— Pyhätunturilla jäi asuntotalostani erikoisen mieluisa muisto. Koko talonväki seurasi innostuneena taulujeni syntyä ja isäntä kirjoitti vielä Helsinkiin kiitoskirjeen siitä, että olin ollut siellä maalaamassa.

Lappi tuntui viehättäneen yleisöäkin enin, sillä suurin osa lapinaiheisista oli myyty. Eräät italialaiset olivatkin ihmetelleet kovasti, miksi italialaisia tauluja oli ostettu niin paljon vähemmän.

Rouva von Schrowe-Kallio on itsekin peräpohjolainen, Kemistä kotoisin. Jo kouluaikana hän oli käyttänyt ruokatuntinsa maalaustunteihin, joilla tosin kopioitiin etupäässä postikortteja, mutta käsi kehittyi ja innostus kasvoi joka tapauksessa, kunnes päästiin Ateneumiin ja vihdoin Pariisiin.

— Pariisin töiden jälkeen minulla oli ensimmäinen näyttelyni, noin viisi vuotta sitten. Ja arvostelut olivat verrattain suosiolliset.

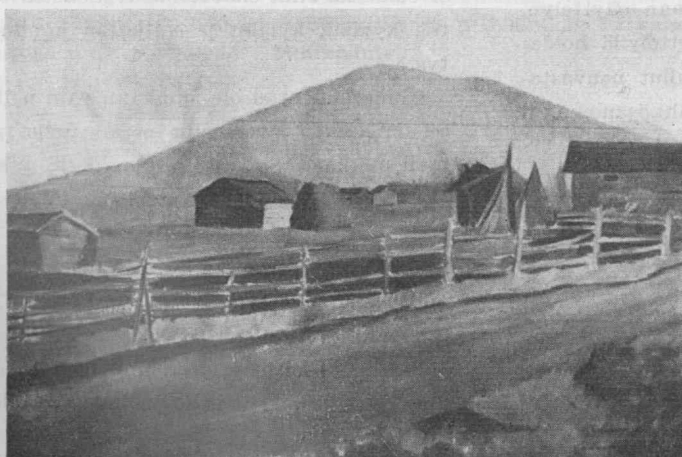
Katselimme muotokuva- ja henkilösommitelmia.

— Nuo muotokuvapiirrokset ovat sommitelmia alttaritaulua varten. On näet julistettu kilpailu Inarin kirkon alttaritaulua varten, mutta en kuitenkaan tiedä, osallistunko —. Aiheekseni olin ajatellut vuorisaarnaa. On vain vaikea saada sopivia malleja.

— Akvarellej̧a maalaan mieluimmin, niissä minulla on paras tekniikka ja ovat ne hauskimpia maalata.

Kaunis näyttely. Herkkiä ja hienoja kuvia ja värejä sekä etelän että pohjolan väririkkaudesta. 26 myytyä taulua kokoelman 84:stä on sinään hyvin huomattava saavutus ja todistaa monen olleen samaa mieltä.

Seija.

Aihe Sallasta.

KOMMUNISMIA

Sitä ei ole vain politiikassa. Bolshevismi — kommunismi on aatesuunta, joka valmistaa vallankumousta kaikilla aloilla. Nykyisin se on liittynyt sosialismiin, jonka menettelytapoja kommunismi ei aikaisemmin hyväksynyt. Eroahan näillä suunnilla ei ole missään muussa kuin menettelytavoissa. Nyt on siinäkin suhteessa liittouduttu niissä maissa, missä kommunismi ei mutkatonta vallankumoustietä päässyt tuloksiin Näin esim. meillä.

Valistustyö ja taide esim. ovat kommunistisen propagandan kenttiä. Valistustyössä käytetään siihen valtionvarojakin, vaikka kommunismi luulotellaan meillä lailla kielletyn.

Vain pari esimerkkiä lukuisten ilmiöiden joukosta.

Vuoden alussa Työväen Sivistysliiton nimeä käyttävä sosialistiseura järjesti Helsingin työv.-talolle G o r k i - n ä y t t e l y n. Suomalaisten työmiesten sivistämistarkoituksessa!!! Maksim Gorki tosin on maailmankuuluisuuden aikoinaan saavuttanut venäläinen kirjailija, jolla on edesmenneinä vuosina ollut tuttavia Suomessa ja joka pakolaisena on täällä asunut. Gorki oli voimallinen tsaarivallan vastustaja ja pohjakerrosten herättäjä, sai osakseen siitäkin ihailua myös meillä. Mutta — sitten Maksim Gorkista tuli punaisten diktaattorien läheinen apulainen, kommunismin kirjailija. Hänen suhteensa punaiseen diktaattoriin, Staliniin, oli mitä läheisin, kunnes hän — kuten äskeisissä Moskovan „oikeudenkäynneissä" tuli ilmi, sai surmansa todennäköisesti diktaattoriystäviensä toimeksiannosta.

Olipa nyt Gorki miten lahjakas kirjailija tahansa, — mitä erinomaista suomalaisen työmiehen sivistäminen neuvostovenäläisen kirjailijan näyttelystä kostuu? Mikään sivistystarkoitus ei ollut kysymyksessäkään, vaan bolshevistis-kommunistinen propaganda. Sanoihan kansanedustaja S. K. Kilpi avatessaan näyttelyn, että kulttuurisuhteita Neuvostolaan näyttelyllä hoidetaan. Ja todistihan juuri Venäjältä tullut neuvostolähettiläs samaa. Lieneekö lähetetty sähkösanomakin Stalinille kulttuurisuhteitten lähentämiseksi, ei kerrota. Oli ajankohtakin loistavan sopiva neuvostonäyttelylle. Moskovassa lavastettiin parhaillaan suurta tuholais-„oikeudenkäyntiä" kahtakymmentä neuvostoylhäisyyttä vastaan. Ja tuli ilmi sekin, että Gorki oli myrkytetty punaisten vallanpitäjien toimesta. Sopi niin loistavasti tähdentää kulttuurisuhteita. Onkohan mainitulle edustajalle muistettu lähettää punaista kunniamerkkiä edes kiitokseksi sopivalla hetkellä asetetuista Patjomkin kulisseista? — Huomattakoon, että Työväen Sivistysliitto nauttii toimintaansa varten valtion varoja. Näyttelyn avajaisissa kertoi Sosialidemokraatti olleen yksinpä Suomen ministerejä rouvineen läsnä.

Ja toinen. Kommunismia tarjotaan meillä näyttämöllä ja elokuvissa. M.m. "N i s k a v u o r e n n a i s e t" on sen hengen tekele. Tämä virolaissyntyisen vasemmistolaisen näytelmä kiertelee suomalaisen näytelmän nimellä nykyisin maasta maahan. Että näytelmä on kommunismihenkinen, parhaiten todistanee se, että Niskavuoren naisten esitystä juuri nyt valmistellaan Neuvosto-Venäjällä. Puuttumatta näytelmän muotoseikkoihin, allekirjoittanut ei ole teatteriarvostelija, on sanottava, että on häpeällistä, kun suomalainen Häme alennetaan kommunistisen hengen propagandavälineeksi. Niskavuoren naiset on kuvaavinaan Hämettä, alentaa suomalaisen naisen, alentaa maan ja kansan, jota se sanoo kuvaavansa. Ei ainoatakaan siveellisesti täysipainoista naista, ei yhtään kunnollista. Se heistä, jonka Tervapää korottaa jalustalle, esikuvaksi, tulevan ajan naiseksi, se on kommunistisen moraalin edustaja, vapaan rakkauden toteuttaja. Suomalainen opettaja alennetaan sellaiseksi. Kaikkien naispalvelijoiden tässä maassa väitetään olevan siveellisesti hairahtuneita. Eikä yhtään kunnollista miestä. Täysin vieras tekele hengeltään suomalaiselle olemukselle. Sellaisen kirjoittama, joka mielivaltaisesti on sijoittanut kommunistisen näkemyksensä suomalaiseen ympäristöön, kunnialliseen Hämeeseen.

Ollaanko maassa jo niin solutettuja kirjallisissa piireissä, että tällaiselle kumarretaan? Ja ei johtavista naispiireistäkään hiirenhiiskahdusta moitteeksi. Ihmeellistä on, että filmitarkastamo on hyväksynyt tällaisen filmin, joka annettujen ohjeitten mukaisesti olisi epäsiveellisenä ollut ehdottomasti kiellettävä. Nyt se kiertää kylästä kylään ja kuljettaa kommunistista sivistystä.

Kommunismi ei ole suinkaan vain poliittinen suunta. Se on kaiken siveellisille periaatteille rakennetun elämän pilkkaa. Se ivaa kaikkea sitä, mikä on. Se ivaa perinteitä. Ivaa kotia. Ivaa moraalia. Ivaa koko sitä elämäntapaa ja rakennetta, minkä se tahtoo tuhota. Se repii ja murentaa. On vaarallista ennenkaikkea nuorisollemme, että kommunismia tarjoillaan täällä taiteenkin verholla.

Tämän bolshevismi-kommunismin vastustaminen kuuluu läheisesti naisille ja kasvattajille.

A. N.

Ansioituneita naisia:

Tohtorinrouva Katri Bergholm

on lausunut puhuessaan sortoaikojen isänmaallisista naisista: "oli vain yhteisen Suomen suuri asia, jonka hyväksi jokainen tahtoi tehdä kaikkensa." Tätä tunnusta on rouva Bergholm, joka ensi joulukuussa täyttää 60 vuotta, toteuttanut uskollisesti läpi elämänsä. Kun itsenäisyytemme perustaa luotiin, oli hän pelottomasti aktiivisessa toiminnassa mukana, vangittiin ja karkoitettiin maasta, ja kun vapaata isänmaata ryhdyttiin rakentamaan, nähtiin hänet taas ensimmäisten mukana tärkeintä tekemässä — puolustustahtoa lujittamassa. Hän on sotilaskotitoiminnan alullepanijoita maassamme ja ollut tämän työn johdossa yhtäjaksoisesti lähes parikymmentä vuotta. Tunnustukseksi suurista ansioistaan hänet on kutsuttu Helsingin sotilaskotiyhdistyksen kunniajäseneksi ja hän on saanut Suomen Valkoisen Ruusun mitalin sekä Vapauden Ristin.

Minulla on suunvuoro . . .

Kovin on vaihteleva ja käänteitä täynnä tämä kevät. Maaliskuun lopulla jo olisi voinut vaikka ottaa auringonkylpyä helsinkiläistalon parvekkeella. Mutta kun sitten maalis—huhtikuun vaihteessa kätkimme päällyskengät komeron hyllylle, panimme talvitakin pukupussiin ja lähdimme junamatkan päähän Helsingistä pohjoiseen, huomasimme joutuneemme keskelle parhainta talvea. Hiukan haikein mielin muistelimme kaupungin tasaisia ja kuivia asfalttikatuja.

Tulipa silloin vastaan pari naapurin polvenkorkuista vesaa, poika ja tyttö, hiihdellen ilmeisen tyytyväisinä pienillä suksillaan.

— Hei, olipa siinä hauska mäki, huusi poika, kun oli onnellisesti selvinnyt kinostöyrystä. Eikä me vain tasaista maata viitsittäisi hiihtääkään, lisäsi hän terhakkaan mahtipontisesti.

Niinpä niin, kun on vielä niin pieni, että ei ole edes alakoulussa, ja kun hiihtää puolen metrin pituisilla suksilla, voi vielä ylpeästi uskoa, että ei sitä tasaista maata viitsisi hiihtääkään. Onnellinen lapsuus.

Vanhempana oppii kyllä liiankin helposti rakastamaan tasaista tietä, karttamaan vastamäkiä, epäilemään myötämäkiä ja pelkäämään kaikkia äkkikäänteitä.

*

Mutta eivät vain ilmat ole olleet epävakaita, muutenkin on tämä kevät ollut täynnä yllätyksiä ja jännitystä. Tuon tuostakin on meitä ja koko maailmaa hämmästyttänyt tapaus, josta kymmenen, parinkymmenen vuoden päästä koululapset voivat saada historian laiskanläksyjä.

Tämän kevään ylioppilaskokelaat ovat paljon muun ohessa saaneet tehdä selkoa, miten maailmansota muutti Euroopan kartan. Mutta tänä keväänä on myöskin muuan raja-aita kahden valtakunnan väliltä revitty ja Euroopan kartta on jälleen muuttunut. Itävaltaa ei ole enää, ja Saksan valtakunnan rajat ovat laajentuneet.

Ja tuskin oli ensimmäinen hämmästys Itävallan tapauksen johdosta tyyntynyt, kun jo uusi kysymys jännitti mieliä. Puolan ja Liettuan välinen ristiriita. Kiireisesti täytyi aina aamuisin selailla sanomalehdet, miten suurvallat suhtautuivat asiaan.

*

Meillä on meilläkin kaikesta kauniista hyväuskoisuudesta huolimatta alettu hiukan huolehtia tulevasta turvallisuudesta. Niinpä ylioppilaat ovat toimeenpanneet Helsingissä rautaromukeräyksen ilmapuolustuksen hyväksi, ja tämä keräys on suunniteltu ulotettavaksi yli koko maan.

Naisväki suhtautuu siihen tietysti kaikella myötämielisyydellä. Kun vain ajatteleekin, että siniseltä kevättaivaalta voisi joskus syöksyä tulta ja kuolemaa vieraista lentokoneista, olisi toki valmis antamaan sen estämiseksi muutakin kuin vanhan kahvipannun tai reikäisen kattilan.

*

Mutta miksi puhummekaan vain sodasta ja rauhattomuuksista ja muusta ikävästä. Onhan nyt kuitenkin vuoden valoisin aika tulossa. Kohta on pääsiäinen, kevään suuri juhla. Syömme mämmiä ja pääsiäismuria. Nautimme pääsiäisliljoista ja kukkaan puhkeavista kaktuksista. Alamme suunnitella kevättöitä ja teemme siemenitilaukset puutarhaa varten.

Ja unohdamme levottomuuden suuressa maailmassa toivoen vain, että tie pysyisi mahdollisimman tasaisena ainakin meidän kansamme elämässä. Muistammehan vielä ajan kaksikymmentä vuotta sitten, jolloin pääsiäiseen liittyi murheellinen pitkäperjantai Tampereen edustalla.

Kansamme tie itsenäisyyteen ei todellakaan ole ollut tasainen ja helppo. — Mutta niin, tietysti tätä itsenäisyyttä on edelleenkin puolustettava, vaikka meidän sitten täytyisi kulkea ylös äkkijyrkkää seinää.

HETALEENA.

VAPAUSSODAN

ja hänen

Pikku Onni 2-vuotiaana "Joutahaiten" puvussa.

Kukapa meistä ei tuntisi Onni Kokon, v:n 1918 nuorimman, vain 14-vuotiaan sankaripojan nimeä ja kuvaa. 20 vuoden kuluessa on hänen muistonsa meille kalvennut, mutta ei äidille, joka yhä vielä joka päivä puhuu kaipauksensa poikansa kuvalle. Tähän kuvaan on äiti kiinnittänyt sen mitalin, jonka hänen urhea poikansa oli ansainnut ja joka hänelle nyt tämän kuoleman 20-vuotispäivänä luovutettiin.

Lähellä Helsinkiä, Oulunkylässä, asuivat silloin ja asuvat nyt Onni Kokon vanhemmat, kivityömies J. W. Kokko ja hänen vaimonsa Hulda. Isä vakava pohjalainen, äiti vilkas karjalainen, siinä Onni-pojan veren perintö.

Onni oli äidin esikoinen, vanhin 8-henkisessä sisarussarjassa. Ulkonäkö oli enemmän isän perintöä, luonne äidin. Lukemattomia tarinoita vilkkaan ja reippaan pojan seikkailuista saattoi äiti kuvata.

Viisivuotiaana tämä oli saanut pahan repeämän käteensä ja mummo oli sen nähdessään puhjennut valittelemaan.

— "Jos sinä mummo ulvot noin, niin minä en lähde kanssasi kirurgiin."

Kirurgiin mentiinkin, kun mummo oli lakannut voivottelemasta. Ja tohtori antoi pojalle kokonaista viisi markkaa tunnustukseksi siitä, ettei tämä haavaa ommeltaessa ollut yhtään tuskaansa osoittanut.

Partiolainen hän tietenkin oli — ja leikeissä paras. Kerrankin hän syöksyi sisään heiluttaen sinivalkoista lippua: "Minä sen voitin, minä voitin!" Lippu oli ollut kukkulalla, josta poikien piti se kilpaa rynnäten valloittaa.

Mutta leikin ohella asui syvää vakavuutta. NMKY:n poikakerhosta tultaessa piti Onni tovereilleen pienen rukoushetken erottaessa kotiportilla.

Tuli sitten synkkä marraskuu 1917. Onni oli muutaman päivän ollut vähän omituinen. Yleensäkin äidin ja pojan suhde oli hyvin läheinen ja lämmin, mutta nyt tämä aivankuin riippui äidissä kiinni. Eräänä aamuna hänen näytti olevan erikoisen vaikea lähteä työhön — hän oli silloin Weilin & Göösin liikkeessä asiapoikana —, hän kääntyi monta kertaa ovelta takaisin. Vihdoin hän tuli äidin luo: "Jos kuulet minusta jotakin, niin elä usko pahaa." — "Oletko sitten tehnyt jotakin?" — "En, mutta elä usko minusta pahaa, sillä olethan sinä minun äitini."

Äidille tuli tunne, etteivät he enää tapaisi. Ja viimeisen kerran äiti silloin poikansa näkikin. Samana päivänä he lähtivät, nuo 13 "miestä", kuten Onni oli nuorimmalle veljelleen uskonut, luvaten tämän vasta viikon kuluttua kertoa siitä vanhemmille.

Onni Kokon vanhemmat kotinsa edustalla.

SOTILASPOIKA

äitinsä

Viikon perästä saapui kirjekin, jota seurasi neljä muuta. Mutta nämä muistot veivät äidiltä punakaartilaiset kotitarkastuksessaan. Kun äiti silloin kielsi tietävänsä poikansa olinpaikkaa, sanottiin hänelle töykeästi:

— "Mikä se semmoinen äiti on, joka ei pojastaan mitään tiedä?"

— "Ei taida teidänkään äitinne tietää, millä asioilla heidän poikansa nyt liikkuvat."

Vastaus sai miehet vakaviksi.

Kun äiti tammikuussa sai Oulusta kirjeen, päätti hän lähteä noutamaan poikansa kotiin. Mutta juuri silloin katkesi liikeyhteys pohjoiseen, siis myöskin yhteys poikaan, ja vasta huhtikuussa tuli vanhemmille viesti, että maaliskuun 25:ntenä oli luoti kohdannut pienen pelottoman sankarin otsan ja kaksi viikkoa sen jälkeen hän oli nukahtanut pois Vaasan sairaalassa.

Viesti siitä oli kuitenkin äidille tullut juuri tapahtuman hetkellä. Hän oli nim. yöllä herännyt huutoon: "Äiti, äiti!" ja herättänyt miehensä: "Nyt on Onni tullut kotiin". Mentiin ulos, mutta mitään ei näkynyt.

Sankaritarinan pojastaan sai äiti kuulla. Hän oli ollut Oulua ja Torniota valloittamassa, kulkenut mukana etelään, kunnes Messukylässä matka päättyi. Kerrottiin, että hän oli seurannut jumaloimaansa päällikköä kuolemaan, ruumiillaan suojellut tämän ruumista.

"Miss' ankarimmin luodit soi, taajimmin tulta salamoi, en sinne käymätt' olla voi..."

Äiti matkusti poikansa luo silloin — Vaasan sankarihaudan ääreen — ja toistamiseen nyt 20 vuotta myöhemmin, viime joulukuussa. Oli omituinen sattuma, että ainoastaan Onni Kokon nimi loisti lumesta paljaana, niin että äiti sen etsimättä löysi — ikäänkuin äidin käyntiä odottamassa.

— — —

Millainen on sitten tämän sankarillisen sotilaspojan äiti? Paljon kärsinyt, sielukas nainen, jonka koti kirjastoineen, pianoineen ja muistoesineineen todisti naisesta, joka on pystynyt kodin hengen luomaan sellaiseksi, että sieltä sankaripoika on voinut lähteä. Talon vanhin tytär antaa naurahtaen äidistään kuvan: "Äiti on sellainen, että vaikka joku pyytäisi paitaa hänen yltään, on hän valmis sen heti luovuttamaan".

Ja rouva Kokon aktiivista isänmaallisuutta osoittaa m.m. seuraava kertomus sortovuosien ajoilta:

18-vuotiaana tyttönä hän Porvoossa oli ollut lausumassa kiellettyä runoa "Sorrettu Suomi". Santarmit olivat piirittäneet talon, ja vain valepuvussa oli rohkea esiintyjä päässyt pakoon. "Ja aina olen vihannut ryssiä", vahvistaa hän vieläkin.

Sankarin uran alku juontaa useimmiten hänen äitinsä perinnöstä. Vapaussodan sotilaspojan äiti ei suinkaan ole tästä poikkeus.

Vaasan sankarihaudalla.

UUDEN HUOMENEN jatkoromaani

Johtajan tytär

Kirj. Auni Nuolivaara

Johtajanrouva oli pistäytynyt asessorinrouvan luo saamaan lohdutusta harmiinsa kahvikupin kera. Hänellä oli jälleen huolia, oi niin! Niitä riitti aina! Ne eivät loppuisi koskaan! Hän itki haikeita kyyneleitä hienoon nenäliinaansa.

Mutta ystävätär lohdutti:

"Rakas Viivi, asia paranee kyllä, jahka tyttäresi kasvaa suuremmaksi!"

"Voi, et tunne sitä lasta! Hän on niin herkkä ja tunteellinen, kaikki on raakojen palvelijoiden syytä. Hän on niin vilkas — palvelijat eivät sitä ymmärrä. Eilenkin kun olin pistäytynyt täti Koposella ja tulin kotiin, niin mitä luulet sivistymättömien Hilman ja Sirkan uskaltavan tehdä! He kantelivat ja kielivät, huusivat korvani lukkoon. Hilla oli muka noussut ruokasalin pöydälle, oli kurottautunut kaapin päälle, ottanut sokerileivoksia maljakosta, maljakko oli särkynyt! Mutta minä kysyn sinulta, Bertha rakas, minkä vuoksi kallis kristallimaljakko särkyi! Juu — se Hilma tyhmyri k i e l s i ja e s t i Hildegardia ottamasta leivoksia. Olisi antanut nyt vähän ottaa, ei olisi tullut mitään ikävyyksiä."

"Mutta rakas Viivi, sinähän olit itsekin kieltänyt Hildegardia koskemasta maljakkoon."

"Niin olinkin, mutta sisäpiikani ei ole mikään lapseni komentaja."

"Hm— niin, onhan se kyllä niinkin."

"Voi voi", nyyhki onneton äiti, "eikä siinä kaikki. Ikävintä on, että lapseni isä, tuo Pekka, on niin — sivistymätön ja välinpitämätön hienoihin tapoihin nähden. Hän ei välitä lapsen kasvatuksesta. Ja kun itse olen hienoa sukua ja minulla on niin ylen tunteelliset ja ärtyvät hermot, niin —"

"Rauhoitu, rakkaani! Ota vielä tilkkanen ja vähän kakkua!"

"Kiitos — ja ajattele! Pekka viitsi tulla puolustamaan piikoja taas eilenkin ja sanomaan, että H i l l a — (aina hän kutsuu lasta noiden muiden moukkien tavalla) oli potkinut ja raapinut palvelijoita ja niin oli maljakko liukunut lattiaan ja särkynyt."

"Onpa sinulla huolia, Viivi rakas, ota kermaa, ole hyvä", lohdutteli asessorinrouva, mutta kiihoittunut äiti alkuun päästyään jatkoi yhä:

"Hildegard kielsi kovasti, ettei hän potkinut eikä raapinut, vaan että palvelijat sen sijaan olivat häntä lyöneet, johon nämä taas kuorossa huusivat: 'Nyt Hilla narraa!' "

"No mitä siihen sanoit, rakkaani?" kysyi myötämielinen kuntelija.

" 'Sanokaa nyt edes neidiksi lastani!' huusin heille harmissani, mitä muuta olisin osannut sanoa!'"

"Ja voitko kuvitella! Kun lapsi muutamana päivänä oli mennyt myymälään ja leikillään kahmaissut ryynejä ja viskonut niitä pitkin lattiaa ja vähän ostajien päällekin, ja nämä olivat vain nauraneet sukkeluudelle, suuttuivat puotipojat ja kirjanpitäjä kauheasti ja ryntäsivät konttoriin, jossa yllyttivät Pekankin lasta vastaan. Oi, oi! En ikinä unhoita tuota kauheaa tapausta. Konttoristin kuullen haukkui hän oman lapsensa mustalaiskakaraksi, katupoikien oppilaaksi ja tappelutoveriksi! Se oli julmaa."

"No mitä lapsi sanoi?"

"Silmät pyöreinä hän tuijotti isäänsä ja sanoi minulle, kun pääsin väliin ja vein hänet itkien pois, että pappa meni hirveän rumaksi

Jatk. siv. 16.

Kevät saapuu kotipuutarhaan...

Liikuttavaa lavainnostusta Perä-Pohjolassa.

Kirj. puutarhaopettaja Eeva Jouhikainen.

„Missä kukka, siellä kesä". Sillä, joka omistaa edes pienen kotipuutarhan, hänellä on kesä aikaisemmin kuin muilla. Pihan siivous jonakin aurinkoisena kevätpäivänä tuo jo voimakkaan kesän tunnun. Ja ensimmäisten päivien mukana ilmestyvät kukatkin ulkopenkkiin.

Lumen alta pistää kukkansa esiin *lumikello* ja pian sen esimerkkiä seuraavat *vuokot, sinililja, helmihyasintti, narsissi, tulpaani,* ja monet *esikot*. Kevään ensimmäisten kukkien ohi ei kukaan voi mennä huomaamatta niitä ja saamatta hymyä huulilleen. Tuskin koskaan on kukkapenkistä niin paljon iloa kuin keväällä. Siksi se, jolla ei vielä ole aikaisin keväällä kukkivia kasveja, hankkikoon niitä nyt. Tosin niiden paras istutusaika on elo—syyskuulla. Mutta moni unohtaa sen työn kukkien runsauden ja kesän lämmön yltäkylläisyydessä, siksi tehköön hän sen nyt keväällä.

Koristepuita ja *-pensaita* katsellaan myös nyt lumen sulattua ja leikataan ne ennen silmujen puhkeamista kaunismuotoisiksi.

Ennen silmujen puhkeamista leikataan myös hedelmäpuut ja marjapensaat. Hedelmäpuiden leikkaus samoin kuin ruiskutukset, jotka myös tehdään ennen silmujen raottumista ja kukinnan jälkeen, vaativat asiantuntemusta sekä ammattitaitoa, joten on parasta antaa nämä työt jollekin ammattihenkilölle. Nykyäänhän on jo melkein joka pitäjässä Marttojen tai maatalousseurojen neuvojia. Vanhat marjapensaat harvennetaan leikkaamalla vanhat ja lähellä maanpintaa kasvavat oksat pois. Auringon pitää päästä paistamaan juurille ja pensaan sisäänkin. On varottava, ettei leikatessa jää pensaaseen oksan tynkiä tautien ja tuholaisten pesäpaikoiksi.

Puiden ja pensaiden *istutusaika* on huhti—toukokuussa, Pohjois-Suomessa vielä kesäkuussakin. Yleensä paras istutusaika keväällä on maan sulattua roudasta jo sen verran kuivettua, ettei multa enää tartu työkaluihin eikä jalkineihin. Istutettavissa kasveissa eivät silmut saa olla vielä auenneet.

Kevätmuokkaus ja *lannoitus* ei saa jäädä myöhään, ettei arvokas kevätkosteus haihdu. Muokkausta ei tehdä syvältä, esim. hedelmä- ja marjatarhassa riittää maan kuohkeuttaminen haravalla, jos maa on syksyllä käännetty. Sitä ennen kylvetään väkilannat. Isolle hedelmäpuulle annetaan 3—4 kg superfosfaattia, 1,5—2 kg 40 % kalisuolaa ja 1—1,5 kg salpietaria. Salpietari kylvetään kahdessa erässä, muokkauksen yhteydessä ja toisen kerran kukinnan jälkeen. Usein tehdään lannoituksessa se virhe, että lanta hajoitetaan lähelle runkoa. *Se pitää hajoittaa puun uloimpien oksien kohdalle ja siitä vähän ulospäin.* Sillä näillä kohden ovat puun hienot juuret, joilla se ottaa ravintonsa. Samoin on myös pensaiden laita.

Huhtikuussa luotuihin *lämpimiin lavoihin* ei tarvitse 30 sm korkeampaa lämpöalustaa luoda. Niissä nopeasti kehittyy kurkku ja saman ikkunan alla salaattikin. Kukista kylvetään lämpölavaan: orvokki, asteri, leukoija, leijonankita, neilikka, leimukukka ja koristetupakka. Huhtikuun puolivälissä ja loppupuolella kylvetään kylmiin lavoihin kaalit ja aikaista vihannessatoa varten: retiisiä, tilliä, persiljaa, salaattia, ruokakrassia, avomaan kurkkua ja pinaattia. Ruokakrassi kehittyy noin 1½ viikossa syötäväksi (se leikataan 6—8 sm korkuisena). Siksi sitä voi myös helposti viljellä asuinhuoneessa ikkunalla. Se kylvetään matalaan laatikkoon (8—10 sm syvyiseen) ja pidetään tasaisen kosteana, kastellen 2 kertaa päivässä. Se ei ole vielä niin yleinen kuin salaatti ja persilja, mutta ansaitsee hyvin tulla yleisempään käytäntöön. Sillä on raikas, miedosti kirpeä maku. Siemen on halpaa.

Mutta se, jolla ei ole lavoja, kylväköön aikaista vihannesta johonkin lämpimään suojattuun paikkaan, heti kun maa on vähän kuivahtanut. Siitä hän saa 2—3 viikkoa aikaisemmin satoa kuin varsinaisesta pääkylvöstä, joka suoritetaan toukokuun lopulla talvivarastoja varten. Kovakuoriset siemenet itävät nopeammin, jos niitä liuottaa 2—4 vrk vedessä tai idättää hiekassa pienelle sirkkajuurelle asti. Täten kylvettynä tulee esim. porkkana taimelle 2—3 päivässä. Liuottamatta se kestää itää 2—3 viikkoa. Papu, silpoydinherne ja avomaan kurkku kylvetään vasta kesäkuun 10 p:n tienoilla, sillä niiden siemenet helposti mätänevät kylmässä maassa. Istutettavista kasveista tomaatti ja kurpitsa ovat arimmat. Kaalin voi istuttaa jo toukokuun puolivälissä. Se ei ole arka yökylmille.

Maan ahkeralla harauksella säilytetään sen arvokas, luonnollinen kosteus ja säästytään kastelemiselta. Haratusta, harmaasta maanpinnasta haihtuu paljon vähemmän vettä kuin mustasta, kostealta näyttävästä, haraamattomasta pinnasta.

Työ puutarhassa keväällä on hauskaa, elämäniloa ja voimaa antavaa. Suurelle luonnon ystävälle se on kuin innostavassa juhlassa elämistä.

KIRJALLISUUTTA

Uusi naiskirjailija.

Elsa Tervon "P y ö r r e m y r s k y ä" (WSOY) mainostetaan kirjan takalehdellä: "poikkeuksellisen lahjakas esikoisromaani". Saattaahan se ollakin lahjakas, mutta se edustaa jossakin suhteessa sitä lahjakkuuden lajia, jota meidän kirjallisuudessamme on viime vuosikymmenenä ollut ällöttävän paljon, "maan" lahjakkuutta, tosin valtion palkinnollakin palkittua. Lisäksi: naiskirjailijoistamme on muuan, Iiris Uurto, sanonut "eräät" asiat siksi raa'an lahjakkaasti, että on turha enää mennä kilpailemaan siinä asiassa. Siksi esiteltävä teos lopultakin jättää mieleen enemmän kielteistä kuin myönteistä, huolimatta sen monista ansioista. Onhan aihepiiri, mielisairaala, sen hoidokkien kohtalot, sairaanhoitajattaren ja lääkärien, ylihoitajattaren ja ylilääkärin sydämen ja ruumiin draama, kaunokirjallisuudessamme melko harvinainen, ainakin itse ympäristö. Ja toteutuuhan kirjan keskeisimmän potilaan, Airan, piirustuksenopettajan ja papintyttären, kohdalla jonkinlaista puhdistumista kun isä vie murheellisesti lankeilleen tyttärensä Italiaan lopullisesti paranemaan suurista järkytyksistä. Lisäksi: ylilääkärin terävä maskuliininen, miehinen, hahmo on melko elävä, elävämpi kuin itse päähenkilö, Aira. Mutta sittenkin on kuin veren riemun seksualisista asioista olisi liian paljon kirjoitettu, niin että saisi panna pisteen. — Tätä mielipidettä ei voi olla lausumatta, vaikka niin mielellään soisikin, että voisi sanoa muuta naiskirjailijan esikoisteoksesta. Lahjaton tämä kirjantekijä ei liene, mutta hänen päähenkilönsä elämän tärkeimmät käänteet ovat niin maahan ja vereen sidotut, että suomalainen kirjallisuus olisi hyvin voinut odottaa hänen lahjakkuutensa ilmenemistä toisten mielikuvien parissa. Katkeraa todeta!

Ei voi myöskään pidättyä lausumasta muuatta sanaa kirjan tyylistä ja melko huolimattomasta kieliasusta. — On monta tyylillisesti aitoa kohtaa, mutta ne hukkuvat kuitenkin epätäsmällisyyteen, jonka aiheuttaa harkitsematon liikasanaisuus. Tyylin toinen vika on epätäsmällinen liikatunteellisuus. Tätäkin häiritsevämpi on kirjoitetun kielen elimellisen järjestyksen melko ylimielinen käsittely: sivulauseita on painottomasti ja aiheetta täydellisinä lauseina, seikka, jonka jo n.s. nuoretkin kirjailijat, kuten Waltari, ovat melkoisesti hyljänneet kai lauserytmiä häiritsevänä. Esimerkkejä on turha luetella niiden runsauden vuoksi. Eiköhän nuoren kirjailijan ainakin näin pienessä ole syytä olla ankara itseään kohtaan.

Murheellisesti lähellä totuutta on kirjailijan tohtorin ajattelemaksi panema ajatus: "Hän näkee vain, on nähnyt siitä (kärsimyksestä) puhjenneen sielun. Ja tuntuu, kuin ei sille voisi olla vierasta mikään maan päällä, taivaan alla", mutta paha on, jos vähiten vierasta on elämän rumuus. Ei todellinen runous ala siitä. *A. I—i.*

Sankaripojan tarina.

JARL HEMMER: Onni Kalpa. WSOY., Smk. 10:—.

Toisessa paikassa lehteämme esitetty sankaripoika Onni Kokko on tämän jo v. 1921 ilmestyneen, mutta nyt uusitun teoksen päähenkilönä. Mutta huomautettakoon lukijalle samaa, mitä tekijä itse alkulauseessaan selittää: kuvaukset Onnin kotioloista ja perheestä eivät lainkaan pohjaudu todellisuuteen, vaan ovat kokonaan mielikuvituksen luomia. Muuten on koko kertomus kaunistelematonta sodan kuvausta, ja Hemmerin toisissakin teoksissa ilmennyt myötätunto vastapuolen "onnettomia lampaita" kohtaan tulee vaikuttavana esiin. Mutta ajatuksen: "Kaiken tuhotun voi korjata tässä maailmassa, kunhan vain joku rakastaa tuhottuja", voimme painaa mieleemme veljessodan ristiriitojen yli valaisevana näkemyksenä.

Onni Kokon tarina on sankaritarina, jonka luettuaan kiitollisena sanoo, kuten kirjassa luutnantti Onnille ennustaa: "Suomella oli poikia . . ."

E. V.

Hauska romaani heimomaasta.

Jolàn Földes: N a i m i s k a u p p a. — Otava. Hinta 40:— ja 55:—.

"Kalastavan kissan kadun" kuuluisa unkarilainen palkintokirjailija esittäytyy nyt suomalaisille lukijoille toisella romaanillaan. Sen aiheena on maailmansodan pirstoman Unkarin rajojen ulkopuolelle jääneiten unkarilaisten probleema, saada kansalaisoikeudet synnyinmaassaan. Kirjan sankaritar, nuori unkarilainen tyttö, solmii muodollisen naimiskaupan täysin tuntemattoman nuorukaisen kanssa saadakseen oikeuden jäädä Unkariin. Hän kuitenkin rakastuu "mieheensä" ja voittaa tämän rakkauden, niin että "naimiskaupasta" tulee lopuksi oikea avioliitto.

Tässä romaanissa ei ole niitä realistisia makuuhuonekuvauksia, joita nykyään saa suorastaan pelätä uusimmassa kirjallisuudessa. Sen sankaritar on köyhä ja orpo, mutta puhdas nuori tyttö, joka ihailtavalla tarmolla raivaa yksin tiensä eteenpäin köyhyyden ja vastuksien läpi osoittaen rohkeaa elämänuskallusta vaikeimmassakin tilanteessa. Kaiken kaikkiaan voi sanoa: "Naimiskauppa" on hyvin kerrottu, h a u s k a romaani, jonka äidit uskaltavat antaa tyttäriensä luettavaksi. Teos kuuluu Otavan sarjaan "Nykyajan kertojamestareita".

E. V.

NÄYTTÄMÖLTÄ

Etelä-pohjalaisten teatterivierailu

Helsingissä 14. 3. 38 oli mielenkiintoinen ja pääkaupungin pohjalaisille sangen tervetullut tilaisuus. Edustaahan *Järviluoman* Pohjalaisia kansallisen taistelun ajan kuolemattomia arvoja, ja onhan moni nyt jo täyteen päiväänsä kasvanut pohjalainen aloittanut nuorena juuri niiden tinkimättömien ihanne-arvojen varassa työnsä isänmaan hyväksi, ja onhan se mieli kantanut hedelmänään itsenäisen Suomen, jonka luomiseen monen lakeuksien miehen ja naisen päivä on kulunut. Noihin mietteisiin tarkkailija helposti päätyi tarkastellessaan juhlaillan yleisöä.

Esityksen taiteellista vaikutusta määrättäessä päätyy helposti ilmaisuun: tuore ja raikas niinkuin se murre, jolla näytelmä esitettiin. Siinä ei ollut tosin yllättäviä uusia linjoja, mutta ei ollut myöskään sitä kulissimaailman pölyn ja vuosikymmenien tunkkaisuuden tuoksua, joka usein tuulahtaa vastaan ammattinäyttämöiltämme tällaisten paljon "käytettyjen" näytelmien esityksissä. Täytyy todeta, että ohjaaja, *K. Honkavaara,* oli kunnioitettavasti saanut joukkonsa innostumaan, niin että lopun herkkä nousu muodostui katsojan sydämeen vetoavaksi taide-elämykseksi.

Yksityisistä esittäjistä jäivät ennen muita mieleen *Alina Annalan* Kaisa, *Tauno Pyhälahden* Harrin isäntä ja *Oiva Reinikan* välitön Heikki Hanka. Antin veli, Kaisa siksi, että Alina Annalan luoma hahmo on monessa suhteessa toisenlainen luonnollisuudessaan, kuin mitä on totuttu näkemään, ja ennen kaikkea liioittelematon. On nähty ennen kovin usein suurieleisiä ja pateettisia Kaisoja: teatterityötä. Tämä Kaisa on elävänä ja kipakan todellisena siirretty näyttämölle, se kantaa aidon taidetyön leimaa. — Pyhälahden Harrin isäntä on syytä pitää mielessä syvän eläytymisen vuoksi. Loppukohtauksessa askelten murheellinen vanhan-miehen tahti, kun Harri menee ottamaan käsirautoja seinästä lukitakseen ne ainoan poikansa ranteisiin, sekä käsien vapiseminen, kun isä näkeekin, ettei noita rautoja enää tarvitakaan, todistavat pieninä ulkonaisina keinoina tarkasta työstä, puhumattakaan suorituksen äänellisestä komeudesta.

Muidenkin esittäjien luomat henkilökuvat osoittivat, että näytelmätaidetta harrastetaan vakuuttavasti ja menestyksellisesti lakeuksilla.

Saksalaisen maahengen julistusta.

Miksi kolmannen valtakunnan teatteri valitsi vierailuohjelmakseen Espanjan renessanssin kaukaisen loistoajan mestarin *Calderonin* näytelmän "Zalamean tuomari"? Tuo kysymys saattaa pinnalta katsoen olla sangen aiheellinen, sillä näytelmän pääjuoni: Filip II:n ajan joukko-osaston kapteeni ryöstää Zalamean helmen, talonpojan Pedro Crespon tyttären Isabellan, häväisee hänet ja loukkaa isää sidottamalla tämän puuhun pimeään metsään, kunnes Pedro valitaan Zalamean tuomariksi, ja koska kapteeni ei tahdo saattaa perheen talonpoikaiskunniaa jälleen tasapainoon menemällä avioon Isabellan kanssa, hän tuomitsee tuon kelmin kuolemaan ja saa Filip II:lta oikeamielisestä tuomiostaan palkkioksi tuomarin viran eliniäkseen, tuntuu ensi näkemältä kuuluvan sekä meille että Hitlerin Saksalle liian etäiseen ritariaikaan.

Mutta: pian katsoja huomaa, että tuo ulkonainen juoni on julistuksellisesti sivuasia. Tärkeintä on se, mitä naytelmä sanoo *maasta* sen mahtavan haltian, rehevän Pedro Crespon, suulla ja sydämellä. Pedro Crespo tulkitsee tavallaan yhtä valtapiirrettä voimistuvassa Saksassa: maa, "hyvä", auringon ja sateen lämmittämä, hedelmälliseksi tekemä ja hedelmää kantava maa on tärkeä tekijä, kun kansakunta on parannettava maailmansodan ja sen jälkeisen alennuksen ajan sairauksista ja nostettava valtakunnaksi jälleen. (Tästä valtapiirteestä on muuten nyky-Saksan kirjallisuudessa todistuksena m.m. Wiechertin "Majurinrouva", joka on suomennettukin, samoin W:n "Uskollinen lautturi".) Sanoessaan: "Minun esi-isäni ovat olleet talonpoikia, minä olen talonpoika, ja minun poikani on oleva talonpoika", espanjalainen Pedro Crespo ikäänkuin nousevan Saksan äänenä julistaa ainoan terveen perustan kansakunnan nousulle: maan, jota on hyvä katsoa, kun aurinko paistaa siihen ja vilja kypsyy.

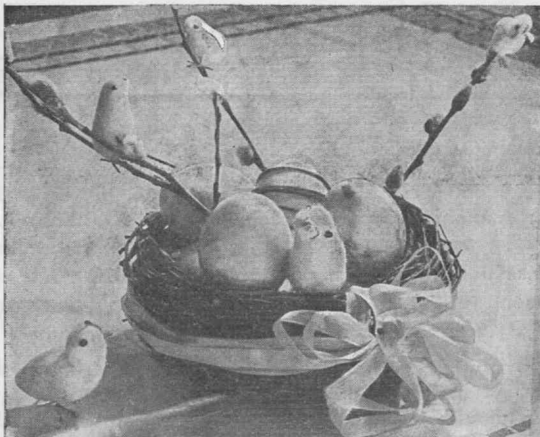
Eikä siinä ole kysymys maasta, joka on poliittisen viestinjuoksun vaihtokapulana.

Tämä rehevämittainen maanjumala oli saanut tulkitsijakseen Saksan etevimpiin kuuluvan näyttelijän *Heinrich Georgen.* — Muut osat ja esittäjät jäivät tämän joviaalisen hahmon varjoon, kenties omastakin ansiostaan. Näyttämökuvat olivat tällaisenakin — kulissit olivat jääneet tulematta — ryhmien ja pukujen värikkyyden ansiosta varteenotettavan kauniit.

Slaavilaisen sielun sairautta.

Kansallisteatterin "suuren" ensi-illan, "Itsevaltiaan kuoleman", esityksessä kiintyy huomio ensi sijassa Paavali I:een sekä *Mereshkowskij'n* että Aku Korhosen ansiosta.

Tätä näytelmää ei luonnollisesti ole esitetty tsaarinajan Venäjällä, mutta yhtä luonnollista ei ole, että bolshevikien teatteri on sitä kaihtanut, sillä esitetäänhän siinä tavallaan kolme polvea hermosairaita itsevaltiaita: Paavalin isän, Pietari III:n vallastasyöksemisen ja murhan muisteleminen on ensimmäinen taustalla oleva "polvi", kolmas Paavalin poika Aleksanteri, sittemmin suuri keisari, mutta Mereshkowskij'n näkemänä ei vain haaveellinen, vaan hysteerinen perintöruhtinas ja valtaan pakoitettu surkea keisarinalku. Ja toinen polvi, näytelmän päähenkilö, Paavali, itsevaltias, "mielipuoli partaveitsi kädessä." Hänellä on takanaan sen tuskanjännityksen täyttämä nuoruus, että äiti — Katariina II — on ollut isän surmaaja tai murhakäskyn antaja, hän on itseval-

Koivunvarvuista tehty "pesä" keltaisine nauhoineen, kananpoikineen ja pajunkissoineen on hauska kori kirjaville munille pöydässä.

Pääsiäismunia

Kirj. Talousopettaja-emäntä.

"Äiti, milloinka saadaan punaisia ja sinisiä munia?" on jo moni lapsi ehtinyt kysyä ennen pääsiäistä. Sillä pääsiäisaamun ateriaan kuuluvat kirjavat pääsiäismunat. Munien värjäys pohjautuu ikivanhaan tapaan, ja miksipä emme soisi perheen nuorimmille iloa niiden värjäämisestä ja koko perheelle niiden tuomasta koristeellisuudesta pöydässä.

Mitenkäkö munia värjätään? Joka kodissa on värikkäitä paperipaloja tai kangastilkkuja, jotka helposti laskevat väriä. Näitä sekä sipulin kuoria t.m.s. kiedotaan munan ympärille, pieninä palasina monta eri lajia. Lopuksi sidotaan rullarihmalla valkea tai vaaleavärinen kangastilkku, joka pitää värinantajat koossa. Sitten munat keitetään. Näin vaivattomasti saadaan mitä erilaisimpia tuloksia aikaan. Sipulinkuorista tulee hauskoja ruosteenruskeita läiskiä, tiukkaan kiedottu värikäs villalanka taas jättää voimakkaita juovia. Jos halutaan erikoisia kuvioita, täytyy turvautua paperikaupoista saataviin munanvärjäyspapereihin taikka maalata munat itse. Viimemainitulla tavalla voidaan saada hauskoja ja hyvinkin taiteellisia kuvia, sopivia lauseita, runonpätkiä y.m.s. Mutta kaikki eivät pysty maalareiksi, se vaatii enemmän aikaa ja mikä ikävintä: munat ehtivät jäähtyä ja täytyy viedä tarjolle kylminä.

Usein menee munankuoressa olevien pikkuhuokosten läpi väriainetta valkuaisen pinnalle. Mutta sitä ei tarvitse säikähtää, kun värjäämiseen vain ei käytetä mitään myrkyllisiä aineita.

Puolipehmeiksi keitettyinä ovat munat parhaimmat ja terveellisimmät. Ne pannaan joko kiehuvaan veteen ja keitetään siinä 3 minuuttia tai aivan kylmään, jonka annetaan hiljalleen kuumeta. Kun vesi kiehuu, ovat munat valmiita, suuremmat saavat kiehahtaa hetkisen. Keitettyjä munia pidetään hetkinen kylmässä vedessä, että kuori niistä helpommin irtautuu.

---

tias, jonka peittää täysin mitättömäksi saman suuren äidin — hallitsijan — varjo, ja hän on sielunelämässään häiriintyneen isän biologinen jatko.

Kun tähän sekoitukseen lisätään valtius 40 miljoonan sielun yli, venäläinen milieu, ympäristö, joka suo rajattoman mahdollisuuden temmeltää millä inhimillisen häiriön asteella tahansa, hiven (Dostojevskijn niin monesti hahmoittelemaa) venäläisen sielun Kristusta, kuningasta ja kärsivää sovittajaa, on valmiina Paavali I. Aasian läsnäolo kutsuu esille ihmispedon, joka lännessä on jo ammoin tungettu tajunnan pimeimpiin lokeroihin ja jalostettu, siitäkin huolimatta, että Paavali on vain oikeastaan ensimmäisen polven venäläinen. Sillä kukapa muu kuin ihmispeto voi määrätä 400 paria ruoskaniskuja vääpelille, jonka palmikko on 2 sm liian lyhyt, ja tämän miehen kuolinhuutojen kaikuessa kertoa kyyneliin liikuttuneena, miten ei saattanut nähdä itkemättä orvokin kuihtuvan kuivassa maassa, mainitaksemme pienen, mutta hyvin venäläisen episodin tästä näytelmästä. Hän on samalla sadisti, kiduttaja, ja mosokisti, omassa kärsimisessään hekumoija: Siperian, kuoleman ja raipaniskujen määrääminen lähimmillekin on tälle sielulle nautittavaa, samalla kun lapsuuden muistoista aina uudelleen purkautuva elämys on senlaatuinen, että sai muka syyttä kärsivänä mennä peiton alle itkemään.

Nämä todellisen ja Mereshkowskij'n näkemän Paavalin sielun kauhistavat ulottuvaisuudet ja vielä enemmänkin *Aku Korhonen* tulkitsi suuren taiteilijan taidetekona ja osoitti jälleen "tasonsa" eurooppalaisuuden: Paavali I on Aku Korhosen hahmoittelemana eleellisesti ja äänellisesti järkyttävän todellinen. Suuresta esiintyjien massasta tekee päähenkilön lisäksi mieli "huutaa esiin" *Vilho Ilmarin* Pahlenin täysin sivistynyt luomus.

Mereshkowskij'n "Itsevaltiaan kuolemassa" on mielenkiintoista todeta, mitä kuiluja slaavilainen voi slaavilaisesta sielusta löytää. Siksikin se on mielenkiintoista katsottavaa.

A. I—i.

MUOTI SUOSI väri-iloa

Ei pidä pelätä eloisia ruudullisia ja raidallisia kankaita, joita tehtaamme tänä keväänä suosittelevat uutuuksinaan. Pieni ruudukas puku ja yksivärinen takki tai päinvastainen yhdistelmä tekee aina pirteän vaikutuksen. Ovatpa Pariisin muotisalongit esitelleet tänä keväänä seuraavanlaistakin, joskin hieman uskallettua uutuutta: puvun etu-osa ruudullinen ja taka-osa yksivärinen. Erikoisesti suositellaan sitä lihavahkoille naisille, ja myönnettäköön, että puku hävittäessään kokonaisvaikutelman on omiaan hoikentamaan suurestikin.

Aina tyylikkäitä ovat yksinkertaiset tummat räätälinmalliset kävelypuvut, joista musta on etusijalla. Pienen lisäpiirteen on muoti niihin heittänyt, käänteissä nimittäin käytetään mielellään terävyyttä lisäämään lakkakangasta. Kukkasta rintapielessä ei myöskään pidä unohtaa.

Kävelypukujen takkien pituus on muuttumassa. Ne ulottuvat nyt 20 sm vyötärölinjan alapuolelle. Itse hameiden pituudessa on Helsinkimme huomattavasti maailman muotikeskuksia edellä. Pikku pariisitar ei ensinkään pyri takaisin polvihamemuotiin, mikä vaara meitä täällä pohjoisessa tuntuu uhkaavan.

Entä sitten kävelypuvun kruunu, pusero. Se naisellistuu vuosi vuodelta. Käytetään mielellään ohuita, ilmavia silkkikankaita, jopa pitsejäkin, ja puseron annetaan laskeutua vapaasti kevyille laskoksille hameen päälle. Jäykempää tyyliä suosivalle voi neuvoa uutuutta, frakki-liiviä muistuttavaa laitetta, mikä pannaan puseron päälle. Edessä muodostaa se täydellisen liivin, joka vyötärön kohdalla jatkuu kapeana kaistaleena selkäpuolelle. Tavallisesti tehdään tämä niinestä.

Iltapäiväpuvuissa käytetään näin keväällä mieluimmin vaaleita värejä, beigen eri vivahduksia ja tietysti

Kuvat ovat Naisylioppilaiden Karjala-Seuran pukuesittelystä 20. III. 1938. Vasemmalla Asun valmistama kevättakki, oikealla Airi Veijolan kesäpuku ja alinna vierailupuku Salon Ståhlbergin työtä

myös ruudullisia ja kukikkaita kankaita. Pieneen kukalliseen pukuun sopii hyvin bolero, joka vuorataan jollakin kankaan värillä. Jos kankaassa on esim. pieniä sinisiä kukkia, niin boleron vuori on samaa sinistä. Tumman puvun yhteydessä käytetään aina mielellään vaaleaa takkia. Hyvin hauska puku esiintyi keväällä eräässä Pariisin muotisalongissa. Pieni musta puku ja bolero, jossa tyllin päälle oli ommeltu vieri viereen kapeita nauhoja pumpulipikeestä. Koko puku oli kuin kaunis kukka.

Juhlapuvut ovat joko kapeita tai leveitä. Suosituimpia ovat suur- tai pienkukalliset kankaat. Saatetaanpa yksiväriselle kankaalle ommella jostakin kukallisesta kankaasta leikattuja kuvioita sinne tänne ja siten aikaansaada hyvinkin persoonallisia pukuja.

Ihastuttava on myös valkeasta pikeestä tehty, alhaalta hyvin leveä puku, jonka bolero on muovattu samasta kankaasta leikatuista kukista.

Ja jo keski-ikään ehtineelle sopii musta pitsipuku. Rinnalla suuri kimppu kukkia, joita vanhanaikaisen kukkavihon tapaan ympäröi hieno pitsi.

Uusia pukimia valitessanne on luvallista kaikki, mikä pysyy naisellisuuden piirin sisäpuolella. *Marru.*

JOHTAJAN TYTÄR . . .

Jatkoa siv. 10.

ja punaiseksi huutaessaan. Voi—tämä on pitkän päälle kauheaa! Aina saan kuulla valituksia tytöstäni — nuo sivistymättömät eivät hänen luonnettaan ymmärrä. Kuinka monen monta piikaa minun onkaan täytynyt lähettää pois hänen tähtensä, enhän mitenkään voi nöyryyttää omaa lihaani ja vertani palvelijoitten edessä — se on mahdotonta, mieluummin annan heidän muuttaa. Mutta sekin käy hermoille, voin vakuuttaa!" Ja johtajanrouva huokaili sydäntäsärkevästi.

Mutta silloin asessorinrouva Bomelius antoi ystävättärelleen oivallisen neuvon. Koska Hildegard oli jo suuri tyttö eikä hän tahtonut enää mennä syksyllä kauppalan yhteiskouluun, jonka pikkumaiset säännöt eivät hänen luonteelleen olleet sopineet, oli hänelle otettava kotiopettajatar, joku hieno ylioppilasneiti — ja tämän tuli sitten esimerkillään ja alituisella seurustelullaan vaikuttaa oppilaaseensa myöskin varsinaisten oppituntien ulkopuolella — voisihan heille järjestää vaikka yhteisen makuuhuoneenkin ja selittää tulokkaalle, että häneltä odotettiin täydellisen kasvattajan hienoja otteita myöhään ja varhain.

"Kuinka — ! Voi rakkaani! Olet todellinen ystävä! Tämä on mainio tuuma!" riemuitsi johtajanrouva syleillen ystäväänsä· "Nyt heti toimeen!"

"Niin — ilmoitus pääkaupungin lehtiin!" huomautti asessorinrouva.

"Ruotsalaisiin lehtiin!" täydensi johtajanrouva. "Kirjoita sinä, olet siihen työhön taitavampi!"

Rouva Bomelius haki kynän ja paperia sekä asetti silmälasit nenälleen, ja työ alkoi.

"Oi mikä helpoitus!" huokaili Viivi-rouva. "Nyt saan lykätä kasvatushuolet toisten hartioille, saan mennä kylään ja matkoille koska tahdon pelkäämättä selkkauksia alempien puolelta. Kunpa nyt saisimme hienoa sukua olevan kasvattajan." (Jatkuu).

Kustannus-Oy. Rastin

perustava yhtiökokous pidettiin viime helmikuun 21 päivänä Helsingin Mustassa Karhussa.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin toimittaja Anna Pohjanheimo ja pöytäkirjan pitäjäksi vakuutusvirkailija Tyyni Leisio.

Koska Kauppa- ja teollisuusministeriö oli elokuun 7 päivänä 1937 antamallaan päätöksellä vahvistanut Kustannus Oy. Rastin yhtiöjärjestyksen ja koska osakepääoma oli kokonaisuudessaan merkitty, päättivät kokouksessa läsnäolevat osakkaat yksimielisesti osakeyhtiön toimeenpantavaksi.

Sen jälkeen valittiin yhtiön johtokuntaan: rehtori *Hilja Riipinen* Lapualta, rouva *Suoma Touru* Turusta, opettaja *Betty Hallila,* rouva *Aina Gräsbeck,* johtaja *Milma Pake* ja vakuutusvirkailija *Tyyni Leisio* Helsingistä.

Johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin rehtori Hilja Riipinen, varapuheenjohtajaksi rouva Suoma Touru ja yhtiön toiminnan johtajaksi vakuutusvirkailija Tyyni Leisio.

Tilintarkastajiksi kuluvaa vuotta varten tulivat vakinaisiksi pankkivirkailijat *Emma Ahonen* ja *Anna Saarinen* sekä varalle kassanhoitaja *Ensi Hertelä* ja toimittaja *Anna Pohjanheimo.*

Tulo- ja menoarvio vuodelle 1938 hyväksyttiin ja jätettiin johtokunnan toimeenpantavaksi.

Kustannus-oy. Rastin

osakkaille ilmoitetaan, että osakekirjat ovat perittävissä os. Helsinki, Museokatu 42 A. (Leisio) klo 17—19. Leimavero Smk. 2:— kultakin osakkeelta on suoritettava samalla sekä maaseutulaisten vielä lisäksi postikulut.

ASIAMIEHET!

Kerätkää tilaukset ja palauttakaa listat ajoissa, että tilaajille voidaan postittaa numerot säännöllisesti.

Lehtemme tilaushinta on 1/1 vuosikerta 30:—, 1/2 vuosikerta 18:—, ulkomaille 1 1/2 doll.

Luottamusta itsenäiseen

kansaan

osoittaa sekin, että naistemme parhaimmisto on jo 25 vuoden ajan kääntynyt vaativimmissakin pukeutumiskysymyksissä täysin kotimaisen liikkeemme puoleen.

Harkitkaa vielä kerran

ja Te tulette huomaamaan oman suomalaisen olevan aina paremman kuin ulkonäöllään houkuttelevan ulkolaisen.

FANNY NIEMELÄ

Helsinki
Bulevardi 3

Suomalais-kansallinen suurravintola keskellä Helsinkiä

MUSTA KARHU

Keskusk. 7

Tarjoo:

Loistokahvia
Erinomaisia aterioita
Parhaan mahdollisen musiikin

Iltaisin reipasta yhteislaulua

Rek. tav. merkki.

Tätä kahvia juodaan
Tätä kahvia kysytään
Tätä kahvia saadaan

kaikista hyvinlajitelluista kaupoista

N:o	232	7:—	¼ kg
„	230	7:50	„ „
..	228	8:—	„ „
„	224	8:50	„ „
„	222	9:—	„ „
„	220	10:25	„ „
„	218	11:50	„ „
„	216	12:25	„ „
„	212	13:—	„ „
„	A	12:50	„ „.
„	1	10:25	„ „
„	2	8:—	„ „
„	3	7:—	„ „
Kilpailu	I	6:50	„ „
„	II	6:—	„ „
"Tukkipoika"		5:75	„ „

HUOM.! Saatuamme uudet kahvilähetyksemme maahan olemme tilaisuudessa aikaansaamaan entistäkin mainiommat sekoitukset käyttämällä halvimpiinkin laatuihin useita, valmiiksi lajiteltuina ostamiamme, maailmankuuluja, ensiluokkaisia, alkuperäisiä kahvilaatuja. — Kahviemme erinomainen maku, tuoreus ja taloudellisuus ovat hankkineet niille psysyvän laajan käyttäjäpiirin. Niitä juovat säännöllisesti päivittäin kymmenettuhannet ihmiset Helsingin suurimmista kahviloista — Kuusamon pienempiin mökkeihin saakka.

IKL:n Kauppa Oy.

HELSINKI, PUH. 26 404.

Mk 3:—

Helsinki 1938. Kirjapaino- ja Kustannus-Oy. Liike.